

Juha Karvonen

Käännä viininviljely englanniksi!

Väitöskirjatutkijan seikkailut Helsingin yliopiston Viikin kampuksella.

Käännä viininviljely englanniksi!

Väitöskirjatutkijan seikkailut Helsingin yliopiston Viikin kampuksella

Juha Karvonen

Käännä viininviljely englanniksi!

Väitöskirjatutkijan seikkailut Helsingin yliopiston Viikin kampuksella

Käännä viininviljely englanniksi! Väitöskirjatutkijan seikkailut Helsingin yliopiston Viikin kampuksella.

© 2026 Juha Karvonen

Taitto ja kannen suunnittelu: Eeva Lamminen

Kustantaja: BoD · Books on Demand, Mannerheimintie 12 B, 00100 Helsinki bod@bod.fi

Kirjapaino: Libri Plureos GmbH, Friedensallee 273, 22763 Hampuri, Saksa

ISBN: 978-952-89-2156-1

Nimikkeen automaattinen analysointi tietojen, erityisesti mallien, trendien ja korrelaatioiden, saamiseksi tekijänoikeuslain 13b § (”tekstin- ja tiedonlouhinta”) mukaisesti on kielletty.

Kiitokset assistentilleni Anna-Liisalle

Mihin yliopistojen jatkokoulutuksessa on tultu?

Suomalaisten haluun opiskella tohtoreiksi on vaikuttanut yliopistojen englanninkielistäminen, apurahojen niukkuus, epävarma työnsaanti, lyhytaikaiset työsuhteet ja pitkä koulutusaika. Maisterintutkinnolla pääsee nopeammin työelämään. Turvatakseen nykyisen taloudellisen asemansa ja tohtoriksi opiskelevien riittävyyden yliopistot ovat rekrytoineet suomalaisten opiskelijoiden tilalle kymmeniätuhansia jatko-opiskelijoita EU/ETA-alueen ulkopuolelta – OKM:n pilottikokeilussa jopa kuukausipalkalla ympäri maailmaa.

Maksuton, englanninkielinen jatko-opiskelu on lisännyt ulkomaalaisten osuuden väitöskirjatutkijoista 30 prosenttiin. Tekniikassa ja luonnontieteissä osuus voi olla suurempikin. Mitä Suomi hyötyy täällä koulutetuista ulkomaalaisista tohtoreista, jos yli puolet heistä muuttaa pois 1–3 vuoden kuluessa valmistumisesta heikon työllistymisen ja puuttuvan suomen kielen taidon vuoksi? Ei Suomi hyödykään, mutta yliopistoille he ovat rahasampo tutkintojen määrään perustuvan yliopistojen rahoitusmallin vuoksi. Mitä enemmän maistereita ja tohtoreita, sitä enemmän rahaa.

Suomessa väitöskirjatyönsä aloittaneista joka kolmannen arvioidaan keskeyttävän opintonsa. Järkyttävä keskeyttäneiden lukumäärä kertoo, ettei kyse ole harvoista yksittäistapauksista. Yliopistossa väitöskirjatyön keskeyttämisen suurimmiksi syiksi on todettu välinpitämätön ohjaus, tuen ja rahan puute sekä niistä johtuvat mielenterveysongelmat. Yksin jääminen laajan tutkimusprojektin kanssa, huonosti toimiva ohjausyhteistyö ja jopa aiheen väheksyminen tappavat vahvimmankin motivaation.

Väitöskirjatutkija on täysin ohjaajansa käsissä – hyvissä tai huonoissa. Järkyttävän suuri keskeyttäneiden määrä osoittaa, että liian moni väitöskirjatyönsä aloittaneista ja kesken jättäneistä on joutunut huonoihin käsiin. Yksikään kesken jäänyt väitöskirja ei ole yksittäistapaus, kuten on luultu, vaan yksi tuhansista. Väitöskirjatöiden keskeytyksistä ja epäonnistumisista syyllistetään aina opiskelijoita – ei koskaan ohjaajia, mutta eihän hyväkään kirvesmies voi korjata huonon rakennusmestarin virheitä.

Tampereella 15.7.2026
Juha Karvonen

Käännä viininviljely englanniksi!

Viiniköynnös on ihmeellinen kasvi. Olin kiinnostunut siitä jo 1960-luvulla opiskellessani lääketiedettä Oulun yliopistossa, ja opiskelujen päätyttyä kiinnostus vain lisääntyi. Vuoteen 1990 mennessä olin tehnyt loma-aikoinani viinitarhatöitä Saksassa, Ranskassa, Unkarissa, Itävallassa, Romaniassa, Bulgariassa, Jugoslaviassa, Kanadassa ja Kaliforniassa. Olin opetellut näiden maiden viljelymenetelmiä ja lajikkeita, jotka eivät poikenneet kovin paljon toisistaan eri maiden ja maanosien välillä.

Euroopassa ja Pohjois-Amerikassa viljellään viinintuotantoa varten samoja eurooppalaisia viiniköynnöslajikkeita tai niiden hybridijohdannaisia. Ajatus kokeilla viininkasvatusta Helsingin alueella syntyi työskennellessäni vierailevana professorina McMaster-yliopistossa Kanadassa Niagara Fallsin pohjoispuolella, jossa oli kolmisenkymmentä viinitilaa. Ne tuottivat *Vitis vinifera* lajikkeista tai niiden hybrideistä aivan kelvollista viiniä suunnilleen Helsingin seudun ilmastoa vastaavissa olosuhteissa.

Totesin henkilökohtaisen kokemukseni ja Köppen–Geigerin ilmastoluokituksen perusteella Kanadan Ontariojärven alueen kuuluvan samaan lämminkesäiseen mannerilmastoon kuin Helsingin alue ja suurin osa Manner-Eurooppaa, lukuun ottamatta sen läntisimpiä osia ja Välimeren maita. Tälle ilmastolle on yhteistä neljä toisistaan erottuvaa vuodenaikaa, Atlantilta puhaltavat länsituulet, tasaisesti tulevat sateet, talvella esiintyvä lumipeite sekä lehti-, sekä havupuumetsät riippuen leveysasteesta ja kasvupaikan korkeudesta. Näiden tekijöiden vuoksi samalla ilmastovyöhykkeellä voi olla suuria paikallisia eroja. Tämän vuoksi kahta ilmastoltaan täysin samanlaista viinitarhaa on mahdoton löytää edes naapuritiloilta.

Viiniköynnös kasvina oli kiinnostanut suomalaisia kaksi ja puolisataa vuotta. Turun Akatemian professori Pietari Kalm (1716–1779) toi Amerikan matkaltaan Suomeen viljeltäviksi sopivia kasveja. Mukana oli myös viiniköynnös Niagara Fallsin läheltä. Siitä on maininta Kalmin seuraajan Johan Gustaf Justanderin

vuonna 1786 kirjoittamassa kasviluettelossa. 1790-luvun lopussa viiniköynnöstä kasvatettiin linnojen ja kartanoiden kasvihuoneissa. Rypäleistä ei tehty viiniä, vaan ne syötiin sellaisenaan.

Seuraava viininkasvatuksen edistäjä oli Helsingin yliopiston puutarhatieteen professori Olavi Meurman (1893–1969), jonka ansiosta Betaköynnös (*Vitis riparia*) on levinnyt Varsinais-Suomen puutarhoihin. Myöhemmin viiniköynnöksen viljelymahdollisuuksia Etelä-Suomessa tutki yliopistotasolla Meeri Saario vuonna 1991 julkaistussa gradussaan *Viiniköynnös, sen menestyminen ja kasvaminen Suomessa*. Oma graduni *Maaperän lämpötila ja viiniköynnöksen kasvu Suomessa* valmistui vuonna 2009.

Perehtyäkseni tämän päivän viiniköynnökseen ja kasvinviljelyyn aloitin Kanadasta tuloni jälkeen viininviljelyopinnot Kalifornian Napa Valley Collegessa ja jatkoin sen jälkeen monimuoto-opiskeluna maatalousopintoja Hämeen ammattikorkeakoulussa Mustialassa, josta valmistuin agrologiksi (Agrologi AMK). Sitä seurasivat opinnot Itävallassa Eisenstadtin ammattikorkeakoulussa (nykyisin UAS Burgenland) viininmarkkinoinnin ja viinintuotannon maisteriohjelmassa. Eläkkeelle pääsyn jälkeen siirryin graduvaiheessa vuonna 2006 opiskelemaan Helsingin yliopiston maatalous-metsätieteellinen tiedekunnan kasvinviljelytieteen maisteriohjelmaan ja valmistuin maatalous- ja metsätieteiden maisteriksi vajaassa kolmessa vuodessa vuonna 2009.

Opiskelut sujuivat vauhdilla, ja opettajat kyselivät, miksi minulla oli niin kiire, kun tutkintoon on varattu aikaa viisi vuotta. Vastasin olevani sen verran muita opiskelijoita vanhempi, että minun piti pitää kiirettä ehtiäkseni nauttia maisterin tittelistä ja kasvattaakseni viiniköynnökset rypäleitä tuottaviksi ennen kuin lähden täältä nauttimaan viiniä Paratiisissa. Nopea valmistuminen johtui myös siitä, ettei minulla ollut tarvetta osallistua opiskelijapippaloihin, joten saatoin käyttää senkin ajan opiskeluun. Sitsejä olisi ollut syyslukukaudella niin paljon, että jos olisin osallistunut jokaiseen, olisin ollut alkoholisti jouluun mennessä.

Suomen yliopistot olivat suoltaneet kotimaisia ja ulkomaalaistaustaisia tohtoreita liukuhihnalta, mutta ajattelin vielä yhden

Kirja ”Käännä viininviljely englanniksi!” kertoo, kuinka joustamattomaksi yliopistojen englanninkielistäminen kehittyi Suomessa vuoden 2009 yliopistolain tultua voimaan.

Kansainvälisyyden tavoittelusta ja englannin kielen käytöstä oli tullut itsetarkoituksellinen dogmi, joka lopetti lähes kokonaan suomen kielen käytön opetuksen, tutkimuksen ja väitöskirjojen julkaisukielenä.

Vapaata tarkoituksen mukaisesta kielivalintaa ei enää ollut, vaan tilalle oli tullut todellinen akateemisen vapauden ja kansalliskielen polkeminen, johon oikeuskansleri on joutunut toistuvasti puuttumaan.

ISBN 978-952-892-156-1

